

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd samt om ändring av 3 a § i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om studiestöd och lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning skall ändras. Beloppet av studiepenningen per månad föreslås bli höjt med 15 procent, dock minst med 16 euro. Inkomstgränserna för den studerande, vilka påverkar studiestödet, skall höjas med 30 procent. I propositionen föreslås också att beloppet av statsborgen för studielån för studerande som har fyllt 18 år och som studerar

vid någon annan läroanstalt än högskola skall höjas.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses att bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2008.

De nya bestämmelserna om studiepenningens belopp och storleken på statsborgen tillämpas dock först från den 1 augusti 2008.

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

1.1 Höjning av studiepenningen

Bestämmelser om studiestöd finns i lagen om studiestöd (65/1994). Studiestöd beviljas i form av studiepenning, bostadstillägg och statsborgen för studielån. Om studiepenningens belopp föreskrivs i 11 § i lagen om studiestöd. Enligt den varierar beloppet av studiepenningen efter den studerandes ålder, läroanstalt och boendeform. För en studerande som har fyllt 18 år och som bor någon annanstans än hos sin förälder är studiepenningen 259,01 euro i högskolor och 213,60 euro i andra läroanstalter. För en studerande som är gift eller underhållsskyldig är studiepenningen oberoende av ålder och boendeform 259,01 euro i högskolor och 213,60 euro i andra läroanstalter. För en studerande som bor hos sin förälder är studiepenningen per månad 38,68 euro i högskolor och 21,86 euro i andra läroanstalter, om den studerande inte har fyllt 20 år, och 105,96 euro i högskolor och 63,91 euro i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 20 år. För en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder är studiepenningen 126,14 euro i högskolor och 84,09 i andra läroanstalter, om den studerande inte har fyllt 18 år.

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Matti Vanhanens andra regering utvecklas studiestödet utgående från den nuvarande strukturen så att det tryggar utkomsten vid

studier på heltid, främjar effektiva studier och avläggande av examen inom utsatt tid. Studiepenningen höjs med 15 procent på alla utbildningsnivåer. Det föreslås att den nivåhöjning av studiepenningen som regeringsprogrammet förutsätter så jämnt som möjligt skall riktas till studerande i olika åldrar, i olika boendeformer och på olika utbildningsnivåer. I fråga om de största studiepenningarna föreslås en procentuell höjning. I fråga om de minsta studiepenningarna görs en höjning i euro, vilket är motiverat särskilt när det gäller studerande som kommer från familjer med mycket små inkomster. Studiepenningens basbelopp skall för tydlighets skull avrundas till hela euro.

I propositionen föreslås att studiepenningen per månad för en myndig högskolestuderande som bor självständigt skall stiga med 15 procent, dvs. med 38,99 euro från nuvarande 259,01 euro till 298 euro. För en myndig studerande som bor självständigt och som studerar vid någon annan läroanstalt än högskola skall studiepenningen stiga med 15 procent, dvs. med 32,40 euro från nuvarande 213,60 euro till 246 euro. Höjningen uppgår till 15 procent också för en studerande vid högskola, om den studerande är yngre än 18 år och bor självständigt eller om den studerande bor hos en förälder och har fyllt 20 år. Andra, lägre studiepenningar samt de höjningar som görs på basis av låga inkomster hos föräldrarna föreslås stiga med ca 16 euro.

Maximibeloppet per månad för studiepenning enligt lagen om studiestöd (€/mån.)

	till 31.7.2008	från 1.8.2008
Högskolestuderande		
- bor hos en förälder, under 20 år	38,68	55
- bor hos en förälder, över 20 år	105,96	122
- bor någon annanstans, under 18 år	126,14	145
- bor någon annanstans, över 18 år	259,01	298
Studerande i andra läroanstalter		
- bor hos en förälder, under 20 år	21,86	38
- bor hos en förälder, över 20 år	63,91	80
- bor någon annanstans, under 18 år	84,09	100
- bor någon annanstans, över 18 år	213,60	246

Studiepenningar och förhöjning p.g.a. små tillgångar (€/mån.)

Genom en lag som träder i kraft den 1 november 2007 (792/2007) ändras 11 § i lagen om studiestöd. Enligt den kan studiepenningen höjas om föräldrarnas sammanlagda nettoförfärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § i inkomstskattelagen (1535/1992) är

högst 20 700 euro per år. Höjningen minskas med 10 procent för varje helt belopp av 2 070 euro som överskrider inkomstgränsen. Om det sammanlagda beloppet av inkomsterna överstiger 39 000 euro betalas ingen höjning.

Högskola	Nuvarande nivå			Förhöjd nivå från 1.8.2008		
	Studiepenningens basbelopp	Höjning p.g.a. små tillgångar	Studiepenningen högst	Studiepenningens basbelopp	Höjning p.g.a. små tillgångar	Studiepenningen högst
Bor någon annanstans, under 18 år	126,14	126,14	252,28	145	145	290
Bor hos en förälder, 20 år	105,96	126,14	232,10	122	145	267
Bor hos en förälder, 18-19 år	38,68	58,87	97,55	55	75	130

Annan läroanstalt	Nuvarande nivå			Förhöjd nivå från 1.8.2008		
	Studiepenningens basbelopp	Höjning p.g.a. små tillgångar	Studiepenningen högst	Studiepenningens basbelopp	Höjning p.g.a. små tillgångar	Studiepenningen högst
Bor någon annanstans, 17 år	84,09	84,09	168,18	100	100	200
Bor hos en förälder, 20 år	63,91	84,09	148,00	80	100	180
Bor hos en förälder, 17-19 år	21,86	42,05	63,91	38	58	96

Studiepenningarna höjdes senast i samband med studiestödsreformen. Studiepenningen för högskolestuderande höjdes 1992 och för övriga studerande 1994. År 1995 sänktes studiepenningen. Levnadskostnaderna har under dessa 12 år stigit med ca 15 procent, vilket innebär att studiepenningens reella värde har sjunkit. Bostadstillägget till studiestödet justerades år 2000 då ersättningsprocenten steg från 67 procent till 80 procent samt från den 1 november 2005 då gränsen för boendekostnader som beaktas i bostadstillägget höjdes från 214,44 euro till 252 euro.

I syfte att få stödet för högskolestuderande att bättre räckä till höjdes beloppet av statsborgen för studielån från den 1 augusti 2005 från 220 euro till 300 euro. I samma syfte infördes också ett studielånsavdrag. Avdraget gäller studerande som inlett studierna höstterminen 2005 och därefter och avlägger sin examen inom utsatt tid. Föräldrarnas inkomstgränser, vilka främst inverkar på stödet för andra studerande än högskolestuderande, höjdes med 15 procent från den 1 november 2006 och ytterligare med 30 procent från den 1 november 2007.

1.2 Højning av den studerandes egna inkomstgränser

Enligt lagen om studiestöd är de viktigaste grunderna för beviljande av studiestöd behovet av ekonomiskt stöd, studier på heltid och framgång i studierna. Vid behovsprövningen som grundar sig på den studerandes egna inkomster används årliga inkomstgränser som ställs i relation till antalet stödmånader. Fri-beloppet beräknas på basis av inkomstgränserna för månader med och månader utan stöd. Den studerande kan förtjäna in fri-beloppet när som helst under kalenderåret. Inkomsterna kontrolleras inte vid ansökan om studiestöd eller vid utbetalningen av stödet, utan först i efterhand efter verkställd beskattning. Syftet med inkomstgränserna är att styra stödet till heltidsstudier.

Inkomstgränsen för en månad med stöd är för närvarande 505 euro och för en månad utan stöd 1 515 euro. Inkomstgränserna har varit desamma sedan 1998, då inkomstprövningen inom studiestödet reformerades enligt gällande modell. Inkomstgränserna för de studerande har inte justerats enligt utvecklingen i den allmänna inkomstnivån. Stödet har således allt mer riktats till den grupp studerande som har de lägsta inkomsterna, vilket lett till att behovsprövningen stramats åt och utnyttjandegraden i fråga om stödet sjunkit. Avsikten med studiestödet är inte att förhindra förvärsarbete i rimlig utsträckning, om den studerande gör framsteg i studierna trots att han eller hon förvärsarbetar. När man ser saken ur denna synvinkel är det motiverat att justera inkomstgränserna i syfte att underlätta den ekonomiska situationen för förvärsarbetande studerande.

Det föreslås att inkomstgränserna för studerande höjs på det sätt regeringsprogrammet förutsätter, dvs. med 30 procent från ingången av 2008. Inkomstgränsen för en månad med stöd är enligt förslaget då 660 euro och för en månad utan stöd 1 970 euro. För tydlighets skull föreslås att de nya inkomstgränserna avrundas till närmaste tiotal, för att också de studerande lättare skall kunna följa sina årliga inkomstgränser. När årsinkomsten överskrider fribeloppet återkrävs en månads studiepenning och bostadstillägg för varje

påbörjat överstigande belopp av 1 310 euro, mot nuvarande 1 010 euro.

I ett typfall kan en studerande som lyfter stöd och studerar på heltid under nio månader nu förtjäna 9 090 euro under ett år. Efter att inkomstgränserna höjts stiger denna årsinkomstgräns med 2 760 euro till 11 850 euro. För närvarande är en studerande inte berättigad till något stöd alls om årsinkomsten överskrider 17 170 euro. Det föreslås att denna gräns höjs med 5 160 euro till 22 330 euro. De nya inkomstgränserna skall tillämpas första gången vid inkomstkontrollen år 2010 i fråga om inkomstövervakningen för året 2008.

Inkomstgränser för de studerande 2007

Stödmånader	Fri-belopp euro/år
1	17 170
2	16 160
3	15 150
4	14 140
5	13 130
6	12 120
7	11 110
8	10 100
9	9 090
10	8 080
11	7 070
12	6 060

Föreslagna inkomstgränser för de studerande från 1.1.2008

Stödmånader	Fri-belopp euro/år
1	22 330
2	21 020
3	19 710
4	18 400
5	17 090
6	15 780
7	14 470
8	13 160
9	11 850
10	10 540
11	9 230
12	7 920

Samtidigt justeras också den lönegräns i 20 § i lagen om studiestöd som utgör ett hinder för beviljande av studiepenning när det gäller arbetspraktik som utgör en obligatorisk del av studierna eller examen och anses som arbetspraktik på heltid samt uppfyller de allmänna villkor som ställs på framgång i studierna eller för en period med inlärn timer i arbetet. Lönegränsen skall höjas från 505 euro till 660 euro. Likaså justeras den gräns för förvärvsinkomst på basis av inlärn timer i arbetet i 3 a § i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997) som utgör ett hinder för beviljande av stöd för skolresor. Också den höjs från 505 euro till 660 euro.

Om fribeloppet överskrider med högst 170 euro, återkrävs inte stöd som betalats ut till för stort belopp. Det föreslås att också denna gräns höjs med 30 procent från 170 euro till 220 euro.

1.3 Övriga förslag

I propositionen föreslås också att beloppet av statsborgen för studielån höjs från 220 euro till 300 euro för en myndig studerande som bedriver studier vid någon annan läroanstalt än högskola. Beloppet av statsborgen för studiestöd för studerande vid andra läroanstalter än högskolor har inte höjts sedan 1994 då man i anslutning till den studiestödsreform som hade startat 1992 förenhetligade studiestödslagstiftningen för studerande vid andra läroanstalter än högskolor med lagstiftningen om studiestöd för studerande vid högskolor.

Beloppet av statsborgen för studielån för högskolestuderande höjdes från den 1 augusti 2005 i syfte att få studiestödet att bättre räcka till och förbättra dess sporrande effekt. För att olika kategorier av studerande skall behandlas lika är det motiverat att höja statsborgen för studielån också för andra än högskolestuderande i syfte att förbättra utkomstvillkoren. I juni 2007 publicerades en undersökning gjord vid Folkpensionsanstalten vi vilken man kartlade livssituation och utkomst bland studerande vid gymnasier och yrkesläroanstalter. Enligt undersökningen är den ekonomiska situationen sämst bland ungdomar som bor självständigt. Studiepenningens

reella värde har sjunkit till följd av att förmånen hållits på samma nivå. Samtidigt har andelen mottagare av studiepenning sjunkit, eftersom föräldrarnas inkomstgränser inte har höjts. Denna situation rättas till i och med att studiepenningen höjs på föreslaget sätt. Till följd av de höjningar i föräldrarnas inkomstgränser som genomförts 2006 och 2007 börjar studerande från familjer med lägre inkomster än medelinkomsttagare omfattas av stöd. Beloppet av statsborgen för studielån för studerande under 18 år föreslås dock inte bli höjt på grund av risken för skuldsättning bland de allra yngsta studerandena.

Det föreslås dessutom att i lagens 25 § om justering och inställelse av studiestöd tas in bestämmelser om från vilken tidpunkt stödet justeras på grund av ändrade förhållanden som inverkar på studiestödet. För närvarande finns förfarandena fastställda i Folkpensionsanstaltens tillämpningsanvisningar.

2 Propositionens konsekvenser

2.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för den studerandes ekonomi

Sammanlagt ca 238 400 studerande skall enligt förslaget få studiepenningens basbelopp höjt med 15 procent. Av dem är ca 70 procent studerande inom högre utbildning och 30 procent studerande på andra stadiet. För ca 49 600 studerande höjs studiepenningens basbelopp med 16 euro. Av dem är 97 procent studerande på andra stadiet och tre procent studerande inom högre utbildning.

Den procentuella höjningen av studiepenningens basbelopp är högst 38,99 euro i månaden för högskolestuderande och 32,40 euro i månaden för studerande i andra läroanstalter. För högskolestuderande som får förhöjd studiepenning på basis av föräldrarnas låga inkomster är höjningen 16—37,72 euro i månaden och för studerande i annan utbildning är höjningen i studiepenningens basbelopp 16—32 euro i månaden. Det maximala stödet för dem som får en förhöjning på grund av små tillgångar stiger då i proportion nästan lika mycket som den största möjliga

studiepenningen. För studerande på andra stadiet som får lägre studiepenning på grund av föräldrarnas inkomster stiger studiepenningen med i genomsnitt 14 euro i månaden. Studiepenningen för dem som får en förhöjning på grund av föräldrarnas låga inkomster stiger med i genomsnitt 12 euro i månaden. Av dem är 44 500 studerande på andra stadiet och 2 500 studerande inom högre utbildning.

Förhöjda inkomstgränser förbättrar den ekonomiska situationen för studerande vars årsinkomster överskrider de nuvarande årsinkomstgränserna. För närvarande kan en studerande inom ramen för årsinkomstgränsen 9 090 euro lyfta studiestöd under nio månader medan en studerande efter de förhöjda inkomstgränserna med motsvarande inkomstnivå kan lyfta stöd under 11 månader. För närvarande är en studerande inte alls berättigad till stöd om inkomsterna överstiger 17 170 euro per år. Med de nya inkomstgränserna berättigar motsvarande årsinkomst till fyra månaders stöd. De förhöjda inkomstgränserna ändrar den behovsprövning som baserar sig på den studerandes egna inkomster så att den faktiska utvecklingen i inkomstnivån efter 1998 beaktas. De nya inkomstgränserna uppskattas föra med sig ökat stöd för ca 10 000 studerande från och med 2008. Av dem är uppskattningsvis 1 000 nya stödtagare. Avsikten med den inkomstbaserade behovsprövningen är fortfarande att rikta stödet till heltidsstuderande med det största behovet av stöd. Högre inkomstgränser än för närvarande medför smidigare möjligheter för de studerande att förvärvsarbeta vid sidan av studierna. Återkraven i efterhand som beror på den studerandes inkomster och som upplevs som besvärliga, minskar också i någon mån. Årligen deltar uppskattningsvis 2 500 studerande i obligatorisk arbetspraktik som uppfyller kriterierna för studier på heltid eller i perioder med inlärning i arbete. Dessa kan inte få studiepenning på grund av lön. Den lönegräns som undersöks separat från inkomstkontrollen och som utgör ett hinder för beviljande av studiepenning skall enligt förslaget vara densamma som inkomstgränsen för en månad med stöd, såsom för närvarande.

Möjligheten till högre statsborgen för studielån gäller enligt förslaget ca 57 000 myndiga studerande på andra stadiet. Av dem utnyttjar uppskattningsvis 43 procent studielån. Tillsammans med den höjda statsborgen och studiepenningen stiger studiestödet med ca 26 procent, 112,40 euro i månaden, för en studerande på andra stadiet som har fyllt 20 år och bor självständigt. Detta motsvarar utvecklingen i levnadskostnaderna efter 1991 och innebär samtidigt att maximibeloppet av stödet på andra stadiet och på högre nivå närmar sig varandra. Det är motiverat att stödets maximibelopp på olika utbildningsnivåer avviker från varandra endast så mycket måltidsförmånen är värd.

Efter förhöjningarna är stödet för en myndig som bor någon annanstans än hos en förälder maximalt 799,60 euro per månad inom högre utbildning. Av denna summa utgör studiepenningen och bostadstillägget 62 procent. På motsvarande sätt kan stödet för den som bedriver studier vid en annan läroanstalt än högskola uppgå till maximalt 747,60 euro, av vilket studiepenningens och bostadstilläggets andel är 60 procent.

Statsfinansiella konsekvenser

Höjningen av studiepenningen med 15 procent och höjningen av de minsta studiepenningarna med 16 euro ökar anslagsbehovet under moment 29.70.55 Studiepenning och bostadstillägg med sammanlagt 29 200 000 euro år 2008. År 2009 är anslagsbehovet 70 miljoner, då förhöjningarna är i kraft hela året. Höjningen av den studerandes inkomstgränser ökar anslagsbehovet under moment 29.70.55 Studiepenning och bostadstillägg med sammanlagt 9 000 000 euro år 2008. Höjningen av statsborgen för studielån för myndiga som studerar vid andra läroanstalter än högskolor har inga statsfinansiella konsekvenser.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid undervisningsministeriet i samarbete med Folkpensionsanstalten.

4 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

I 105 § i inkomstskattelagen (1992/1535) föreskrivs om studiepenningsavdrag vid kommunalbeskattningen. Om maximibeloppet i fråga om avdraget i nämnda paragraf inte höjs i samband med att maximibeloppet

av studiepenningen höjs, kommer de studerandes beskattning att stramas åt. Avsikten är att separat förelägga riksdagen en regeringsproposition med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen. I samband med den justeras också maximibeloppet av det studiepenningsavdrag vid kommunalbeskattningen som föreskrivs i 105 § i inkomstskattelagen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lag om studiestöd

11 §. Studiepenningens belopp. Hänvisningen i paragrafens 1 mom. till 17—19 § föreslås bli ändrad till en hänvisning till 17 och 19 §, eftersom 18 § har upphävts genom lag 345/2004. Hänvisningen till 19 a § skall strykas, eftersom paragrafen inte innehåller bestämmelser om studiepenningen. De i paragrafen föreskrivna beloppen av studiepenningen skall höjas med 15 procent. Beloppen skall avrundas till närmaste hela euro. De allra minsta studiepenningarna skall dock höjas med minst 16 euro.

16 §. Statsborgens storlek. I paragrafens 1 mom. 2 punkten föreslås att beloppet av statsborgen för studielån för en studerande som har fyllt 18 år och som studerar vid någon annan läroanstalt än vid högskola ändras till 300 euro. Den kommer då att motsvara beloppet av statsborgen för studielån för högskolestuderande.

17 §. Hur studerandens egna inkomster inverkar på studiepenningen och bostadstilläget. De inkomstgränser som anges i paragrafens 1 mom. skall höjas så som regeringsprogrammet förutsätter, dvs. med 30 procent. För tydlighets skull skall inkomstgränserna avrundas så att inkomstgränsen i 1 punkten höjs från 505 euro till 660 euro och inkomstgränsen i 2 punkten från 1 515 euro till 1 970 euro.

20 §. Beaktande av vissa inkomster och förmåner. I paragrafen föreskrivs om beaktande av vissa inkomster och förmåner vid beviljande av studiestöd. Enligt paragrafen beviljas studiepenning inte en studerande som får en genomsnittlig lön på minst 505 euro i månaden för arbetspraktik som utgör en obligatorisk del av studierna eller examen och anses som arbetspraktik på heltid samt uppfyller de allmänna villkor som ställs på framgång i studierna eller för en period med inlärn timer i arbetet, eller som från läroanstalten får ett stipendium avsett att trygga utkomsten, dagpenning för studier eller någon annan motsvarande ekonomisk förmån till ett belopp som överskrider den högsta studie-

penning som beviljas för utbildningen i fråga. Den lönegräns som föreskrivs i paragrafens 1 mom. 1 punkt och som skall beaktas vid arbetspraktik eller en period med inlärn timer i arbetet motsvarar inkomstgränsen enligt lagens 17 § 1 mom. 1 punkten för de månader under vilka den studerande har lyft studiepenning. Gränsen bör höjas på samma sätt som inkomstgränsen i 17 § 1 mom. 1 punkten, dvs. från 505 euro till 660 euro.

25 §. Justering och inställelse av studiestöd. I paragrafen föreskrivs att studiestödet justeras eller indras om det i den studerandes förhållanden skett en sådan förändring som inverkar på rätten att få studiestöd eller på stödbeloppet. Exempel på förändringar i förhållandena är att den studerande flyttat bort från föräldrarna eller till föräldrarna, flyttat från en bostad till en annan, fått sitt första barn, börjat få eller inte längre får en förmån som utgör ett hinder för studiestöd, bedriver utbytesstudier utomlands, avbryter studierna eller tar examen. Det föreslås att i paragrafen tas in bestämmelser om från vilken tidpunkt eller för vilken tid stödet bör justeras på grund av förändrade förhållanden som inverkar på studiestödet.

När det gäller andra studier än högskolestudier avlägger största delen av de studerande examen på en på förhand känd dag, då studielinjen avslutas. Den tidpunkt studiestödet skall upphöra kan då bestämmas på basis av den normala stödtiden för läsåret. Den studerande kan dock avbryta studierna, utexamineringstidpunkten kan avvika från det normala och i fråga om högskolestuderande är utexamineringstidpunkten sällan känd när stödet beviljas. I dessa situationer måste tidpunkten för när stödet upphör bestämmas på basis av de datum då studierna avbryts eller avslutas med examen. Det föreslås att i paragrafen tas in ett nytt 4 mom. där det föreskrivs om indragning av studiestödet när den studerande utexamineras eller avbryter sina studier. Enligt förslaget skall studiestödet indras från början av den månad då examen avläggs eller studierna avbryts, om den studerande avbyter studierna eller utexamineras före den 18 dagen i månaden. I annat fall indras studiestödet från början av den månad

som följer efter den månad då examen avlagts eller studierna avbrutits.

I det nya 5 mom. skall föreskrivas om justering och inställelse av studiestöd på basis av ändrade förhållanden som inte beror på studieavbrott eller utexaminering. Exempel på sådana förhållanden är att den studerande får sitt första barn, varvid rätten till bostadstillägg upphör, eller att den studerande flyttar till en annan bostad, varvid beloppet av bostadstillägget måste justeras. Enligt förslaget skall studiestödet justeras eller indras från början av den månad då det ändrade förhållandet för första gången varar minst 18 dagar.

I det föreslagna nya 6 mom. skall föreskrivas om justering av studiestödet på basis av ändrade förhållanden under en på förhand känd tidsperiod. Såväl tidpunkten för när ändringen inleds och avslutas är då kända vid tidpunkten då stödet justeras. Tidsbestämda ändringar som inverkar på stödets belopp är t.ex. att den studerande bedriver utbytesstudier utomlands, vilket inverkar på storleken på bostadstillägget och statsborgen för studielån, eller att den studerande har en avlönad period med inläring i arbete. Stödet skall då justeras för de månader under vilka det ändrade förhållandet varar minst 18 dagar. Om det ändrade förhållandet inte varar 18 dagar under den månad då det inleds eller upphör, men under dessa månader varar sammanlagt minst 18 dagar, skall stödet på basis av dessa månader justeras för ytterligare en månad.

Den föreslagna regleringen förenhetligar och skapar klarhet i den praxis som tillämpas vid justeringen av studiestödet.

27 §. Återkrav. I paragrafens 4 mom. föreskrivs om återkrav av studiestödet på basis

av den studerandes inkomster. Eftersom gränsen för den studerandes egna inkomster föreslås bli justerad föreslås att också beloppen i denna paragraf höjs med 30 procent.

1.2 Lag om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning

3 a §. Begränsningar i fråga om beviljande av stöd för skolresor. I paragrafen föreskrivs om situationer då stöd för skolresor inte beviljas. Enligt paragrafens 1 mom. 1 punkt beviljas stöd för skolresor inte en studerande som får minst 505 euro i månaden i förvärvsinkomst på basis av inläring i arbetet. Beloppet är detsamma som den gräns som anges i 17 § 1 mom. 1 punkten och i 20 § i lagen om studiestöd. Det föreslås att beloppet höjs på samma sätt från 505 euro till 660 euro.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft vid ingången av 2008.

Bestämmelserna i 17 och 27 § i lagen om studiestöd skall tillämpas på inkomstkontroll som gäller stöd som har beviljats från den 1 januari 2008 och därefter och 11, 16 och 20 § i lagen om studiestöd samt 3 a § i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning skall tillämpas från den 1 januari 2008.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av lagen om studiestöd**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 11 §, 16 § 1 mom., 17 § 1 mom., 20 § och 27 § 4 mom.,
sådana de lyder 11 § i lagarna 345/2004 och 792/2007, 16 § 1 mom. i lag 408/2005, 17 § 1 mom. och 20 § i lag 345/2004 samt 27 § 4 mom. i lag 734/2001, samt
fogas till 25 §, sådan den lyder i lag 1099/2000 och i nämnda lag 345/2004, nya 4—6 mom. som följer:

11 §

Studiepenningens belopp

Om inte något annat följer av 3 eller 4 mom. eller av 17, 19 eller 20—22 § är studiepenningen per månad

1) för en studerande som bor hos sin förälder 55 euro i högskolor och 38 euro i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 20 år, samt 122 euro i högskolor och 80 euro i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 20 år,

2) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 145 euro i högskolor och 100 euro i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 18 år,

3) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 298 euro i högskolor och 246 euro i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 18 år,

4) för en studerande som är gift eller underhållsskyldig 298 euro i högskolor och 246 euro i andra läroanstalter.

Om en studerande bor i en bostad som han eller hon hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern och den finns i samma fastighet som föräldrarnas stadigvarande bostad, beviljas studiepenning till samma belopp som till en studerande som bor hos sin förälder.

Om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § i inkomstskattelagen (1535/1992) är högst 20 700 euro per år, kan studiepenningen höjas enligt följande:

1) en studiepenning på 55 euro med högst 75 euro,

2) en studiepenning på 38 euro med högst 58 euro,

3) en studiepenning på 122 euro med högst 145 euro,

4) en studiepenning på 80 euro med högst 100 euro,

5) en studiepenning på 145 euro med högst 145 euro,

6) en studiepenning på 100 euro med högst 100 euro.

Höjningen minskas med 10 procent för varje helt belopp av 2 070 euro som överskrider inkomstgränsen. Om det sammanlagda beloppet av de inkomster som avses i 3 mom. överstiger 39 000 euro, betalas ingen höjning.

Rätten till åldersrelaterad högre studiepenning enligt 1 mom. 1 eller 3 punkten uppkommer vid ingången av den månad då stödtagaren uppnår den ålder som anges i punkten i fråga.

16 §

Statsborgens storlek

Beloppet av statsborgen för studielån per stödmånad är

1) 300 euro för en högskolestuderande och för den som får vuxenutbildningsstöd,

2) 300 euro för andra än högskolestuderande, om den studerande har fyllt 18 år, och

160 euro om den studerande inte har fyllt 18 år; rätten till högre statsborgen börjar vid ingången av den månad då den studerande fyller 18 år,

3) 440 euro för högskolestuderande som studerar utomlands och 360 euro för andra utomlands studerande.

17 §

Hur studerandens egna inkomster inverkar på studiepenningen och bostadstillägget

En studerande kan under ett kalenderår utöver studiepenning ha andra skattepliktiga inkomster och stipendier som är avsedda att trygga utkomsten till ett belopp som kallas fribelopp. Stipendier som kompletterar studiestödet och är avsedda för studerandeutbyte utomlands beaktas inte. Fribeloppet räknas så att den studerande kan ha

1) inkomster uppgående till 660 euro för varje månad för vilken han eller hon har fått studiepenning eller bostadstillägg, samt

2) inkomster uppgående till 1 970 euro för varje månad för vilken han eller hon inte har fått studiepenning eller bostadstillägg.

20 §

Beaktande av vissa inkomster och förmåner

Studiepenning beviljas inte en studerande som

1) får en genomsnittlig lön på minst 660 euro i månaden för arbetspraktik som utgör en obligatorisk del av studierna eller examen och anses som arbetspraktik på heltid samt uppfyller de allmänna villkor som ställs på framgång i studierna eller för en period med inlärnin g i arbetet, eller

2) från läroanstalten får ett stipendium avsett att trygga utkomsten, dagpenning för studier eller någon annan motsvarande ekonomisk förmån till ett belopp som överskrider den högsta studiepenning som beviljas för utbildningen i fråga.

Stipendier som kompletterar studiestödet och är avsedda för studerandeutbyte utom-

lands beaktas inte vid bedömningen av om studiepenning skall beviljas.

25 §

Justering och inställelse av studiestöd

Om en studerande utexamineras eller avbryter sina studier före den 18 dagen i månaden, indras studiestödet från början av den månad då den studerande utexaminerats eller avbrutit studierna. I andra fall indras studiestödet från början av den månad som följer efter den månad då den studerande utexamineras eller avbrutit studierna.

Om förhållandena ändras av någon annan orsak än att den studerande avbryter studierna eller avlägger examen, justeras stödet från början av den månad under vilken de ändrade förhållandena för första gången varar minst 18 dagar.

Om ändringen av förhållandena varar en bestämd tid, justeras stödet för de månader under vilka det ändrade förhållandet varar minst 18 dagar. Om det ändrade förhållandet inte varar 18 dagar under den månad då det inleds eller upphör, men under dessa månader varar sammanlagt minst 18 dagar, justeras stödet på basis av dessa månader för en månad.

27 §

Återkrav

Om en studerandes årsinkomst enligt 17 § 1 mom. överstiger fribeloppet, återkrävs en stödmånads studiepenning och bostadstillägg för varje påbörjat överstigande belopp av 1 310 euro i kronologisk ordning med början från kalenderårets sista stödmånad. Om fribeloppet har överskridits med högst 220 euro, återkrävs dock inte stöd som betalats ut till för stort belopp. Stödtagaren ges ett förslag till beslut om återkrav av stöd som betalats ut till för stort belopp. Beslutet enligt förslaget träder i kraft, om stödtagaren inte inom den tid som reserverats för anförande av besvär

skriftligen begär att ärendet skall behandlas på nytt.

Denna lag träder i kraft den _____ 2008.
Bestämmelserna i 17 och 27 § i denna lag tillämpas på studiestöd som beviljas för 2008

och tiden efter det. Lagens 11, 16 och 20 § tillämpas vid beviljande av studiestöd för tiden efter den 31 juli 2008.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av 3 a § i lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 10 januari 1997 om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997) 3 a §, sådan den lyder i lag 346/2004, som följer:

3 a §

Begränsningar i fråga om beviljande av stöd för skolresor

Stöd för skolresor beviljas inte en studerande som

1) får minst 660 euro i månaden i förvärvsinkomst på basis av inläring i arbetet,

2) har möjlighet att bo avgiftsfritt i en bostad som utbildningsanordnaren svarar för, om det inte finns särskilda skäl för att den studerande inte kan ta emot bostaden, eller

3) enligt någon annan lag får stöd för de kostnader som föranleds av skolresan.

Genom förordning av statsrådet kan bestämmas om hälso- eller familjerelaterade skäl eller andra likartade särskilda skäl på basis av vilka en studerande inte anses kunna ta emot en bostad som utbildningsanordnaren svarar för.

Denna lag träder i kraft den _____ 2008.

Denna lag tillämpas vid beviljande av stöd för skolresor för tiden efter den 31 juli 2008.

Helsingfors den 13 september 2007

Republikens President

TARJA HALONEN

Kultur- och idrottsminister *Stefan Wallin*

*Bilaga
Parallelltext*

1.

Lag

om ändring av lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 21 januari 1994 om studiestöd (65/1994) 11 §, 16 § 1 mom., 17 § 1 mom., 20 § och 27 § 4 mom.,
sådana de lyder 11 § i lagarna 345/2004 och 792/2007, 16 § 1 mom. i lag 408/2005, 17 § 1 mom. och 20 § i lag 345/2004 samt 27 § 4 mom. i lag 734/2001, samt
fogas till 25 §, sådan den lyder i lag 1099/2000 och i nämnda lag 345/2004, nya 4—6 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

11 §

Studiepenningens belopp

Studiepenningens belopp

Om inte något annat följer av 3 eller 4 mom. eller av 17—19, 19 a eller 20—22 § är studiepenningen per månad

1) för en studerande som bor hos sin förälder 38,68 euro i högskolor och 21,86 euro i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 20 år, samt 105,96 euro i högskolor och 63,91 euro i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 20 år,

2) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 126,14 euro i högskolor och 84,09 euro i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 18 år,

3) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 259,01 euro i högskolor och 213,60 euro i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 18 år,

4) för en studerande som är gift eller underhållsskyldig 259,01 euro i högskolor och 213,60 euro i andra läroanstalter.

Om en studerande bor i en bostad som han eller hon hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern och den finns i samma fastighet

Om inte något annat följer av 3 eller 4 mom. eller av 17, 19 eller 20—22 § är studiepenningen per månad

1) för en studerande som bor hos sin förälder 55 euro i högskolor och 38 euro i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 20 år, samt 122 euro i högskolor och 80 euro i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 20 år,

2) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 145 euro i högskolor och 100 euro i andra läroanstalter, om den studerande är yngre än 18 år,

3) för en studerande som bor någon annanstans än hos sin förälder 298 euro i högskolor och 246 euro i andra läroanstalter, om den studerande har fyllt 18 år,

4) för en studerande som är gift eller underhållsskyldig 298 euro i högskolor och 246 euro i andra läroanstalter.

Om en studerande bor i en bostad som han eller hon hyr av sin förälder eller som ägs av föräldern och den finns i samma fastighet

som föräldrarnas stadigvarande bostad, beviljas studiepenning till samma belopp som till en studerande som bor hos sin förälder.

Om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § i inkomstskattelagen (1535/1992) är högst 20 700 euro per år, kan studiepenningen höjas enligt följande:

- 1) en studiepenning på 38,68 euro med högst 58,87 euro,
- 2) en studiepenning på 21,86 euro med högst 42,05 euro,
- 3) en studiepenning på 105,96 euro med högst 126,14 euro,
- 4) en studiepenning på 63,91 euro med högst 84,09 euro,
- 5) en studiepenning på 126,14 euro med högst 126,14 euro,
- 6) en studiepenning på 84,09 euro med högst 84,09 euro.

Höjningen minskas med 10 procent för varje helt belopp av 2 070 euro som överskrider inkomstgränsen. Om det sammanlagda beloppet av de inkomster som avses i 3 mom. överstiger 39 000 euro betalas ingen höjning.

Rätten till åldersrelaterad högre studiepenning enligt 1 mom. 1 eller 3 punkten uppkommer i början av den månad då stödtagaren uppnår den ålder som anges i punkten i fråga.

16 §

Statsborgens storlek

Beloppet av statsborgens för studielån per stödmånad är

- 1) 300 euro för en högskolestuderande och för den som får vuxenutbildningsstöd,
 - 2) 220 euro för andra än högskolestuderande, om den studerande har fyllt 18 år, och 160 euro om den studerande inte har fyllt 18 år; rätten till högre statsborgens börjar vid ingången av den månad då den studerande fyller 18 år,
 - 3) 440 euro för högskolestuderande som studerar utomlands och 360 euro för andra utomlands studerande.
-

som föräldrarnas stadigvarande bostad, beviljas studiepenning till samma belopp som till en studerande som bor hos sin förälder.

Om föräldrarnas sammanlagda nettoförvärvs- och nettokapitalinkomster enligt 30 § i inkomstskattelagen (1535/1992) är högst 20 700 euro per år, kan studiepenningen höjas enligt följande:

- 1) en studiepenning på 55 euro med högst 75 euro,
- 2) en studiepenning på 38 euro med högst 58 euro,
- 3) en studiepenning på 122 euro med högst 145 euro,
- 4) en studiepenning på 80 euro med högst 100 euro,
- 5) en studiepenning på 145 euro med högst 145 euro,
- 6) en studiepenning på 100 euro med högst 100 euro.

Höjningen minskas med 10 procent för varje helt belopp av 2 070 euro som överskrider inkomstgränsen. Om det sammanlagda beloppet av de inkomster som avses i 3 mom. överstiger 39 000 euro, betalas ingen höjning.

Rätten till åldersrelaterad högre studiepenning enligt 1 mom. 1 eller 3 punkten uppkommer vid ingången av den månad då stödtagaren uppnår den ålder som anges i punkten i fråga.

16 §

Statsborgens storlek

Beloppet av statsborgens för studielån per stödmånad är

- 1) 300 euro för en högskolestuderande och för den som får vuxenutbildningsstöd,
 - 2) 300 euro för andra än högskolestuderande, om den studerande har fyllt 18 år, och 160 euro om den studerande inte har fyllt 18 år; rätten till högre statsborgens börjar vid ingången av den månad då den studerande fyller 18 år,
 - 3) 440 euro för högskolestuderande som studerar utomlands och 360 euro för andra utomlands studerande.
-

17 §

Hur studerandens egna inkomster inverkar på studiepenningen och bostadstillägget

En studerande kan under ett kalenderår utöver studiepenning ha andra skattepliktiga inkomster och stipendier som är avsedda att trygga utkomsten till ett belopp som kallas fribelopp. Stipendier som kompletterar studiestödet och är avsedda för studerandeutbyte utomlands beaktas inte. Fribeloppet räknas så att den studerande kan ha

1) inkomster uppgående till 505 euro för varje månad för vilken han eller hon har fått studiepenning eller bostadstillägg, samt

2) inkomster uppgående till 1 515 euro för varje månad för vilken han eller hon inte har fått studiepenning eller bostadstillägg.

17 §

Hur studerandens egna inkomster inverkar på studiepenningen och bostadstillägget

En studerande kan under ett kalenderår utöver studiepenning ha andra skattepliktiga inkomster och stipendier som är avsedda att trygga utkomsten till ett belopp som kallas fribelopp. Stipendier som kompletterar studiestödet och är avsedda för studerandeutbyte utomlands beaktas inte. Fribeloppet räknas så att den studerande kan ha

1) inkomster uppgående till 660 euro för varje månad för vilken han eller hon har fått studiepenning eller bostadstillägg, samt

2) inkomster uppgående till 1 970 euro för varje månad för vilken han eller hon inte har fått studiepenning eller bostadstillägg.

20 §

Beaktande av vissa inkomster och förmåner

Studiepenning beviljas inte en studerande som

1) får en genomsnittlig lön på minst 505 euro i månaden för arbetspraktik som utgör en obligatorisk del av studierna eller examen och anses som arbetspraktik på heltid samt uppfyller de allmänna villkor som ställs på framgång i studierna eller för en period med inlärn timer i arbetet, eller

2) från läroanstalten får ett stipendium avsett att trygga utkomsten, dagpenning för studier eller någon annan motsvarande ekonomisk förmån till ett belopp som överskrider den högsta studiepenning som beviljas för utbildningen i fråga.

Stipendier som kompletterar studiestödet och är avsedda för studerandeutbyte utomlands beaktas inte vid bedömningen av om studiepenning skall beviljas.

20 §

Beaktande av vissa inkomster och förmåner

Studiepenning beviljas inte en studerande som

1) får en genomsnittlig lön på minst 660 euro i månaden för arbetspraktik som utgör en obligatorisk del av studierna eller examen och anses som arbetspraktik på heltid samt uppfyller de allmänna villkor som ställs på framgång i studierna eller för en period med inlärn timer i arbetet, eller

2) från läroanstalten får ett stipendium avsett att trygga utkomsten, dagpenning för studier eller någon annan motsvarande ekonomisk förmån till ett belopp som överskrider den högsta studiepenning som beviljas för utbildningen i fråga.

Stipendier som kompletterar studiestödet och är avsedda för studerandeutbyte utomlands beaktas inte vid bedömningen av om studiepenning skall beviljas.

25 §

Justering och inställelse av studiestöd

25 §

Justering och inställelse av studiestöd

Om en studerande utexamineras eller avbryter sina studier före den 18 dagen i månaden, indras studiestödet från början av den månad då den studerande utexamineras eller avbrutit studierna. I andra fall indras studiestödet från början av den månad som följer efter den månad då den studerande utexamineras eller avbrutit studierna.

Om förhållandena ändras av någon annan orsak än att den studerande avbryter studierna eller avlägger examen, justeras stödet från början av den månad under vilken de ändrade förhållandena för första gången varar minst 18 dagar.

Om ändringen av förhållandena varar en bestämd tid, justeras stödet för de månader under vilka det ändrade förhållandet varar minst 18 dagar. Om det ändrade förhållandet inte varar 18 dagar under den månad då det inleds eller upphör, men under dessa månader varar sammanlagt minst 18 dagar, justeras stödet på basis av dessa månader för en månad.

27 §

Återkrav

Om en studerandes årsinkomst enligt 17 § 1 mom. överstiger fribeloppet, återkrävs en stödmånads studiepenning och bostadstillägg för varje påbörjat överstigande belopp av 1 010 euro i kronologisk ordning med början från kalenderårets sista stödmånad. Om fribeloppet har överskridits med högst 170 euro, återkrävs dock inte stöd som betalats ut till för stort belopp. Stödtagaren ges ett förslag till beslut om återkrav av stöd som betalats ut till för stort belopp. Beslutet enligt förslaget träder i kraft, om stödtagaren inte inom den tid som reserverats för anförande av besvär skriftligen begär att ärendet skall behandlas på nytt.

27 §

Återkrav

Om en studerandes årsinkomst enligt 17 § 1 mom. överstiger fribeloppet, återkrävs en stödmånads studiepenning och bostadstillägg för varje påbörjat överstigande belopp av 1 310 euro i kronologisk ordning med början från kalenderårets sista stödmånad. Om fribeloppet har överskridits med högst 220 euro, återkrävs dock inte stöd som betalats ut till för stort belopp. Stödtagaren ges ett förslag till beslut om återkrav av stöd som betalats ut till för stort belopp. Beslutet enligt förslaget träder i kraft, om stödtagaren inte inom den tid som reserverats för anförande av besvär skriftligen begär att ärendet skall behandlas på nytt.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 2008.
Bestämmelserna i 17 och 27 § i denna lag
tillämpas på studiestöd som beviljas för 2008
och tiden efter det. Lagens 11, 16 och 20 §
tillämpas vid beviljande av studiestöd för ti-
den efter den 31 juli 2008.
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter.*

2.

Lag

**om ändring av 3 a § i lagen om stöd för skolresor för studerande
i gymnasieutbildning och yrkesutbildning**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 10 januari 1997 om stöd för skolresor för studerande i gymnasieut-
bildning och yrkesutbildning (48/1997) 3 a §, sådan den lyder i lag 346/2004, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

3 a §

*Begränsningar i fråga om beviljande
av stöd för skolresor*

*Begränsningar i fråga om beviljande
av stöd för skolresor*

Stöd för skolresor beviljas inte en studerande som

Stöd för skolresor beviljas inte en studerande som

1) får minst 505 euro i månaden i förvärvs-
inkomst på basis av inläring i arbetet,

1) får minst 660 euro i månaden i förvärvs-
inkomst på basis av inläring i arbetet,

2) har möjlighet att bo avgiftsfritt i en bo-
stad som utbildningsanordnaren svarar för,
om det inte finns särskilda skäl för att den
studerande inte kan ta emot bostaden, eller

2) har möjlighet att bo avgiftsfritt i en bo-
stad som utbildningsanordnaren svarar för,
om det inte finns särskilda skäl för att den
studerande inte kan ta emot bostaden, eller

3) enligt någon annan lag får stöd för de
kostnader som föranleds av skolresan.

3) enligt någon annan lag får stöd för de
kostnader som föranleds av skolresan.

Genom förordning av statsrådet kan be-
stämmas om hälso- eller familjerelaterade
skäl eller andra likartade särskilda skäl på ba-
sis av vilka en studerande inte anses kunna ta
emot en bostad som utbildningsanordnaren
svarar för.

Genom förordning av statsrådet kan be-
stämmas om hälso- eller familjerelaterade
skäl eller andra likartade särskilda skäl på ba-
sis av vilka en studerande inte anses kunna ta
emot en bostad som utbildningsanordnaren
svarar för.

*Denna lag träder i kraft den 2008.
Denna lag tillämpas vid beviljande av stöd
för skolresor för tiden efter den 31 juli 2008.*
